

SCAR – Scientific Committee for Antarctic Research Statusrapport 7 MAR 2013

Den danske nationalkommitte for antarktisk forskning (SCAR national committee) blev dannet i 2009 som en fortsættelse af den danske IPY (International Polar Year) kommitte. SCAR kommiteen mødes en gang årligt og har som primær opgave at koordinere og synliggøre danske forskningsaktiviteter i Antarktis, facilitere nye projekter og internationale samarbejder vedr. Antarktis, samt deltage som dansk repræsentant i SCAR samarbejdet, som er formaliseret og relativt politisk forskningsorgan under ICSU, dannet 1957 som konsekvens af den internationale Antarktis Traktat. Der foregår derfor også et samarbejde med Udenrigsministeriet omkring information og dialog vedr. de traktatmæssige opgaver, samt omkring en fremtidig ratifikation af Miljøprotokollen, så Danmark formelt kan udføre selvstændige forskningsprojekter i Antarktis. Samtidig deltager SCAR nationalkommitte formanden i et "Polardialogforum" under Forsknings- og Innovationsstyrelsen.

Det formelle danske arbejde i relation til SCAR skal ses i lyset af

1. Danmark ratificerede Antarktiske Traktat 1965 .. sikrer Antarktis samarbejde, forskning, ikke-militarisering og sætter territoriale krav i bero
2. Miljøkonventionen ("Madridprotokollen") ikke ratificeret .. betyder Danmark må ikke lave selvstændige forskningsprojekter, men skal miljøgodkendes via andre landes programmer.
3. Danmark tilmeldt SCAR (Scientific Committee on Antarctic Research) som Associate Member 2006 ... Associate member betyder "emerging Antarctic program" og giver ikke stemmeret. SCAR samarbejdet er reguleret i traktaten og SCAR er således ikke en NGO, og har betydelig indflydelse på beslutninger, f.eks. vedr. miljøregler.

Den danske SCAR nationalkommitte består primo 2013 af følgende medlemmer:

Statsgeodæt *Rene Forsberg*, Institut for Rumforskning og Teknologi, DTU (formand)
Professor *Dorthe-Dahl Jensen*, Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet
Seniorforsker *Leif Toudal Pedersen*, Danmarks Meteorologiske Institut
Professor *Hans Ramløv*, Roskilde Universitetscenter
Seniorforsker *Jonas Teilmann*, Århus Universitet / DMU
Seniorforsker *Henning Haack*, Statens Naturvidenskabelige Museer, Kbh. Universitet
Professor emer. *Preben Gudmandsen*, DTU

Seneste møde i nationalkomiteen blev afholdt 29/5 2012 på DTU-Space.

Nationalkomiteen var repræsenteret på SCAR møde XXXII i Portland, Oregon, juli 2012, med deltagelse af formanden. Kombination af faglige møder (1 uge) og mere "politisk" nationalrepræsentantmøde (3 dage). Mødet havde fokus på forskningsamarbejde (geoscience, life science, physical science, koordinerede projekter, grants og priser, og miljø. Parallele møder for Antarktiske logistik operatører. Formandskab for SCAR overgik fra USA til Spanien.

Hvorfor dansk forskning i Antarktis?:

- *Know-how fra Arktis efterspurgt i Antarktis (f.eks. radarteknologi, isboring, biologi ..)*
- *Interesse fra nationale antarktiske programmer at danske forskere deltager*
- *Øget interesse for Antarktiske forskere i Arktisk forskning (f.eks. Chile, BAS), invitationer til danske forskere som led i udveksling*
- *Klimalændringer (den Antarktiske iskappe påvirker havniveau mere end Grønland)*
- *Astronomi*
- *Rumforskning og satellitvalidering (ESA/NASA)*
- *Politisk synlighed, analog til SCAR samarbejde foreslået i Arktis af NGO-grupper*

Nationalkomiteen finder derfor at der er god basis for et intensiveret dansk forskningsarbejde i Antarktis, et samarbejde som bl.a. kunne udnytte faciliteter i tæt samarbejde med andre lande, først og fremmest UK (Rothera basen), Norge (Troll) og USA (McMurdo).

Aktuelle danske projekter 2012/13:

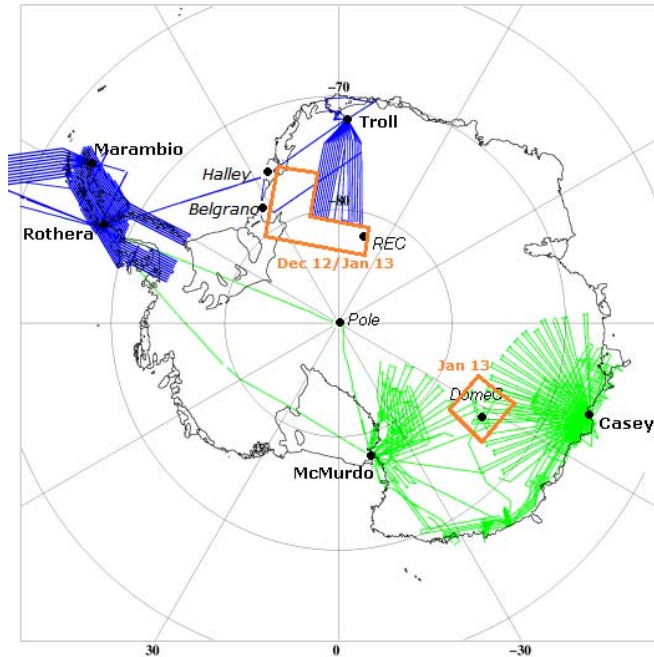
DMI: Klimaforskning, samarbejde med BAS

DTU-Space: Flybåren geofysik (Dronning Maud Land, med Norge, Argentina og UK)

DTU-Space: Satellitvalidering (ESA SMOS og GOCE, Dome-C med AWI)

KU (Glaciologi): West Antarctic Ice Sheet isboring

Arctic Research Center, Århus Universitet: Invitationer fra Chile, Australien m.fl. om fælles projekter.

Venstre: Blå: DTU-Space flyprogram 2010-12; Grøn: Tilsvarende arbejder fra amerikansk samarbejdspartner (U Texas), Orange: DTU-space arbejdsområder Jan/Feb 2013. Højre: billeder fra Troll (Norsk).

DTU-Space/NPI fly geofysik baselejr ved Recovery Lakes (REC), Januar 2013

Rene Forsberg, DTU-Space

7-3-2013